

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

06 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan,

examinând admisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Iurii Lihovețchii, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 noiembrie 2019, în propria cauză penală, în privința acestuia

*Lihovețchii Iurii XXXXX, născut la XXXXX, originar
XXXXX și domiciliat în XXXXX.*

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 24.07.2019 până la 10.09.2019;

Instanța de apel de la 04.10.2019 până la 13.11.2019;

Instanța de recurs de la 28.01.2020 până la 06.05.2020.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Ocnița din 10 septembrie 2019, inculpatul Iurii Lihovețchii a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal și în baza acestei legi i s-a stabilit pedeapsa de 2 ani închisoare.

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 2 ani. În baza art. 90 alin. (6) Cod penal, inculpatul a fost obligat să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent.

S-a dispus încasarea din contul inculpatului în folosul statului cheltuielile judiciare în sumă de 9 804 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, inculpatul Iurii Lihovețchii la 23.02.2019, ora 18:40, dispunând de permisul de conducere cu categoriile „C” și „D”, conducând autovehiculul de model „Mercedes Benz 312D”, cu n/î XXXXX, efectuând cursa de pasageri Chișinău-Ocnița, deplasându-se pe traseul G-9 Ocnița-Ruseni (km 8+170 m), în direcția spre s. Mihălășeni din r-nul Ocnița, cu viteză sporită, nu a ținut cont de starea sa psiho-fiziologieă (oboseală), situația rutieră (timp de noapte) și în funcție de viteza de deplasare nu a ținut liber un spațiu (distanță) față de vehiculul precedent care, în caz de frânare bruscă a acestuia i-ar permite să oprească evitând

coliziunea, încălcând astfel prevederile Regulamentului Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.357 din 13.05.2009, și anume: pct. 45 alin. (1) și (2) și pct. 49 al Regulamentului, potrivit căruia conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția, situația rutieră, iar în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului și în funcție de viteza de deplasare conducătorul de vehicul trebuie să lase liber un spațiu (distanță) față de vehiculul precedent care, în caz de frânare bruscă a acestuia i-ar permite să oprească evitând coliziunea.

Iurii Lihovețchii efectuând manevra de depășire a vehiculului cu tracțiune animală cu nr/î XXXXX, care se deplasa parțial pe acostament și pe partea dreaptă a carosabilului, condus de Eugeniu Budean, pasager al cărui era Anna Budean, nu s-a isprăvit cu manevra efectuată și a ciocnit hipomobilul în roata din spate stânga, cu partea dreaptă din față a autobuzului și în momentul efectuării manevrei date, a ieșit parțial pe contrasens. În rezultat, s-a ciocnit cu partea stângă din față a autobuzului în roata din stânga a primei axe al semiremorci de model MAISONNEUVE S38 cu nr/î XXXXX, tractată de autotractorul cu șa de model MAN cu n/î XXXXX condus de Valerian Marta care se deplasa regulamentar din sens opus.

Conform raportului de expertiză judiciară nr.201917D0028 din 22 martie 2019, la cet. Eugeniu Budean a.n. 1970, a fost depistată trauma cranio-cerebrală închisă: plaga contuză a regiunii occipitale, fractura osului frontal, fractura osului parietal drept, contuzia cerebrală, au fost cauzate prin acțiunea traumatică a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate și se califică ca vătămare corporală gravă, periculoasă pentru viață. Leziunile depistate la cet. Eugeniu Budean sunt caracteristice unui accident rutier în traficul rutier.

Conform raportului de expertiză judiciară nr.201917D0029 din 22 martie 2019, Anna Budean a.n. 1970, a fost depistată trauma cranio-cerebrală închisă cu comoție cerebrală, fractura compresivă a corpului vertebrelor lombare L-2, L-4 au fost cauzate prin acțiunea traumatică a unor obiecte contondente dure, posibil în timpul și circumstanțele indicate și se califică ca vătămare corporală medie, în baza criteriului dereglării sănătății de lungă durată (mai mult de 3 săptămâni). Leziunile corporale depistate sunt caracteristice unui accident rutier în traficul rutier.

Astfel, inculpatul a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, după indicii „încălcarea regulilor de securitate a circulației de exploatare a mijloacelor de transport de către o persoană care conduce

mijlocul de transport, încălcarea care a cauzat din imprudență o vătămare gravă a integrității corporale sau a sănătății.

2.1. Inculpatul Iurii Lihovețchii în ședința de judecată, până la începerea cercetării judecătorești a declarat că nu solicită administrarea de noi probe și personal, prin înscris autentic semnat de el, a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, adică în baza probelor acumulate la etapa urmăririi penale.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul prin care a solicitat casarea parțială a sentinței în partea stabilirii pedepsei penale și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Iurii Lihovețchii recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, să îi fie stabilită sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei în baza art. 90 Cod penal, pe o perioadă de probațiune de 3 ani, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

În motivarea apelului a invocat că, la stabilirea pedepsei instanța de apel nu a luat în calcul prejudiciul cauzat de către inculpat, aplicându-i o pedeapsă prea blândă, mai mult, neaplicarea sancțiunii complementare sub formă de anularea dreptului de a conduce mijloace de transport este neîntemeiată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 noiembrie 2019, a fost admis apelul declarat de către procuror, casată parțial sentința în partea stabilirii pedepsei penale și a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

„Lihovețchii Iurii Pavel se consideră condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, și în baza acestor legi, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i se stabilește pedeapsa de 2 ani închisoare, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii se suspendă condiționat pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

În rest, se mențin dispozițiile sentinței instanței de fond”.

4.1. În motivarea deciziei, instanța de apel analizând probele administrate de instanța de fond, materialele cauzei, a conchis că la examinarea cauzei respective s-a dat eficiență prevederilor art. 93-101, 26-27 Cod de procedură penală, instanța a dat aprecieri probelor prezentate de procuror prin prisma pertinentei, concludenței, coroborării lor, în baza probelor acumulate just a reținut starea de fapt și de drept pe cauză, corect a încadrat acțiunile inculpatului Iurii Lihovețchii în limitele învinuirii formulate, în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, fapt ce nu se contestă de părți, apelul fiind declarat în privința pedepsei aplicate inculpatului.

Astfel, instanța de apel a menționat că sentința a fost contestată de către procuror în partea stabilirii pedepsei penale, în acest context, a constatat că instanța de fond n-a dat destulă eficiență prevederilor art. 61, art. 75 Cod penal și neîntemeiat a dispus neaplicarea în privința acestuia a pedepsei complementare sub formă de anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Instanța de apel a apreciat argumentele procurorului ca fiind întemeiate și a conchis că instanța de fond eronat a aplicat în privința inculpatului prevederilor art. 79 Cod penal și excluderea pedepsei complementare sub formă de anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

De asemenea, instanța de apel a menționat că, inculpatul este șofer profesionist și că profesia de șofer este sursa sa de existență, precum și faptul că are la întreținere soția, care este bolnavă, nu formează circumstanțe excepționale a cauzei, ce ar permite aplicarea în privința lui Iurii Lihovețchii a dispozițiilor art. 79 Cod penal, ele pot fi considerate doar ca circumstanțe atenuante prevăzute de art. 76 alin. (2) Cod penal.

Potrivit jurisprudenței naționale, dacă sancțiunea normei penale prevede obligatoriu ca pedeapsă complementară privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, instanțele de judecată nu sunt în drept de a o înlătura cu trimitere la art. 79 Cod penal, fiindcă aceasta, ar încălca prevederile art. 61 alin. (2) Cod penal, care stipulează că *„pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.”* Infractorul care a utilizat statutul funcției, drepturile și avantajele pe care le acordă aceasta pentru facilitarea infracțiunii trebuie să fie privat de dreptul de a ocupa această funcție, or, anume astfel va fi atins scopul pedepsei penale aplicate față de condamnat (recomandarea nr. 61).

Astfel, instanța de apel a conchis că, nu au fost stabilite circumstanțe excepționale, de aceea din motivele expuse și ținând cont de sancțiunea art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, a dispus anularea dreptului lui Iurii Lihovețchii de a conduce mijloace de transport. Anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, în circumstanțele în care a fost săvârșită infracțiunea, își va atinge scopul prevăzut de art. 61 Cod penal și va duce la corectarea și reeducarea lui Iurii Lihovețchii, precum și va preveni săvârșirea de noi infracțiuni de către inculpat și alte persoane. Din aceste motive, instanța de apel a stabilit că corectarea inculpatului este posibilă doar cu aplicarea pedepsei complementare.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către inculpat prin care solicită casarea deciziei, cu menținerea sentinței.

În susținerea celor solicitate, inculpatul menționează că pedeapsa aplicată nu este proporțională faptei săvârșite, dar și personalitatea acestuia, or, anularea dreptului de

a conduce mijloace de transport, a unui șofer, care este unicul întreținător este prea aspră.

Astfel, inculpatul indică că starea de sănătate a părților vătămate la moment este una bună, acestea solicitând în ședințele instanței de apel aplicarea unei pedepse mai blânde.

De asemenea, inculpatul remarcă că, avocatul acestuia nu a fost citat legal în ședințele de apel, încălcându-i astfel dreptul la apărare.

Recurentul subliniază că, a comis fapta din imprudența, iar vârsta nu îi permite să se specializeze în alt domeniu pentru a-și găsi un alt loc de muncă.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, or, în vederea acestei soluții se expun următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Astfel, Colegiul penal subliniază că din textul recursului declarat, autorul semnalează ca temeiuri de declarare a recursului prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiurile invocate de recurent nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, invocând în acest context următoarele.

Cu referire la alegațiile inculpatului precum că, avocatul acestuia nu a fost citat legal în ședințele de apel, încălcându-i astfel dreptul la apărare, raportându-se la temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul penal remarcă că, din procesul-verbal al ședinței din 13 noiembrie 2019 (f.d. 203) se demonstrează prezența avocatului Anatolie Vohnovan în ședința de judecată, care a acordat asistență juridică inculpatului în temeiul mandatului nr. 1283296 din 12 noiembrie 2019 (f.d. 202).

Astfel, alegațiile inculpatului precum că i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil sub garanțiile dreptului la apărare, Colegiul penal le respinge ca fiind declarative și neîntemeiate.

Cu referire la temeiul pentru declararea a recursului prin care hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond ori de apel, atunci când instanța de apel a aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, temei prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, instanța de recurs remarcă că, recurentul critică decizia în partea sancțiunii complementare sub formă de anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, considerând că instanța de apel nu a ținut cont faptul că ultimul este de profesie șofer și unicul întreținător al familiei.

Astfel, Colegiul penal respinge ca fiind nefondate aceste alegații, or, acțiunile comise de către inculpat au fost calificate potrivit art. 264 alin. (3) lit. (a) Cod penal care prevede o sancțiunea sub formă de închisoare de la 3 la 7 ani, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Or, în aceste circumstanțe, legiuitorul a prevăzut aplicarea pedepsei complementare obligatoriu și nu la intima convingere a instanței de judecată. Astfel, sancțiunea prevăzută de articolul încriminat inculpatului, și anume, pedeapsa complementară, nu poate fi înlăturată prin aplicarea pedepsei mai blânde decât cea prevăzută de lege, or, infractorul care a utilizat statutul funcției, drepturile și avantajele pe care le acordă aceasta pentru facilitarea infracțiunii trebuie să fie privat de dreptul de a ocupa această funcție, or, anume astfel va fi atins scopul pedepsei penale aplicate față de inculpat.

De asemenea, Colegiul penal remarcă faptul că, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Subsecvent, instanța de recurs susține că, pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată corect, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, și să fie în strictă conformitate cu dispozițiile Părții speciale a Codului penal, ținându-se cont de limitele fixate în sancțiunea infracțiunii incriminate.

Totodată, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

În concluzie, Colegiul penal menționează că, nu se constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea deciziei atacate sub aspectele invocate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este întemeiată și motivată, măsura de pedeapsă aplicându-se în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, este echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei, cu personalitatea acestuia și pericolul social al infracțiunii săvârșite.

Prin urmare, Colegiul penal statuează că, semnalate în textul recursului declarat de către recurent, prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, nu s-au confirmat în cauza dată, iar decizia atacată este legală și întemeiată, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursului ordinar depus de către procurorul, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

d e c i d e :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Iurii Lihovețchii, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 noiembrie 2019, în cauza penală în privința *Lihovețchii Iurii XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **03 iunie 2020**.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan